

Näringsutskottets betänkande över

Medlemsförslag om aktiv trafikinfrastruktur i Mittnorden

1. Utskottets förslag

Näringsutskottet föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att initiera en kartläggning av initiativ och projekt som finns för infrastruktursatsningar i Mittnorden för att finna eventuella samsamarbetsområden

2. Bakgrund

Lauri Oinonen har lagt fram ett medlemsförslag där han menar att Nordkalotten är bortglömd när det gäller infrastruktursatsningar och att förbindelserna i Mittnorden borde planeras och genomföras som både landsvägs- och järnvägsrutter i varje land. Detta skulle aktivera näringslivet, utbildningen, kulturen och turismen inom Mittnorden i alla länder. Förbättrade trafikförbindelser skulle ha en positiv effekt på utvecklingen av befintliga företag och på uppkomsten av ny företagsverksamhet i regionen, och detta skapar förutsättningar för framgång i hela Mittnorden. En direkt förbindelse till S:t Petersburg och Atlanten skulle erbjuda många möjligheter för regionens turism och övriga näringar. Detta skapar i sin tur förutsättningar för framgång i dessa landskap inom ramen för såväl en nationell som en allt mer global verksamhetsmiljö. Inverkan från S:t Petersburgs växande ekonomiska region sträcker sig ända till västra Finland och hela Mittnorden. Oinonen föreslår att Nordiska rådet rekommenderar de nordiska ländernas regeringar att en aktiv trafikinfrastruktur planeras och byggs i Mittnorden, där sjöförbindelserna mellan Finland och Sverige är av väsentlig betydelse med tanke på helheten.

3. Utskottets synpunkter

Utskottet har som ett led i sin behandling av förslaget bland annat träffat företrädare för Mittnordenkommittén. Kommittén är ett gemensamt sam-

arbetsorgan inom de mittnordiska regionerna som samarbetar med avsikt att främja hållbar utveckling och tillväxt i Mittnorden och för att främja de öst-västliga kommunikationerna. Kommittén arbetar på att skapa *North East Cargo Link* (NECL) - en öst-västlig godstransportled genom Mittnorden med anknötningar till Ryssland. Projektet är ett EU delfinansierat och tvärnordisk projekt som ska bidra till att förbättra de öst-västliga kommunikationerna i Mittnorden vilket gör det mer attraktivt att bo, arbeta och bedriva verksamhet i denna del av Europa. NECL har som syfte att få till stånd en fortsatt utveckling och marknadsföring av Mittnordenkorridoren. Arbetet kommer bland annat att bedrivas inom tre områden: Transportinfrastruktur, transport/logistiklösningar och vidareutveckling av internetportal för transporter och handel. Resultatet förväntas leda till att investeringar genomförs utefter den mittnordiska transportkorridoren. Det senaste resultatet är den färjelinje som trafikerar Härnösand – Kaskö.

Nordiska rådet

A 1458/näring

Behandlas i:
Näringsutskottet

Bilaga/or:
- Medlemsförslag

J.nr. 09-00052-7

Vidare har utskottet även haft kontakt med den s.k. NEW-korridoren (*The Northern East West Freight Corridor*) vars syfte är att etablera direkttransporter öst – väst på Nordkalotten. Tanken är att använda existerande järnvägsinfrastruktur för transporter från Kina till Narvik för vidare transport ut i Atlanten.

Detta är två olika exempel på aktiviteter som är igång för att främja insatser i denna region. Utskottet anser att denna del av Norden är av strategiskt intresse när det gäller att utveckla Norden som region i förhållande till övriga Europa. Utskottet kan konstatera att det förekommer en rad olika initiativ och aktiviteter när det gäller detta område och att det har politisk prioritet. Bland annat möttes den 10 augusti 2009 Sveriges infrastrukturminister Åsa Torstensson och Norges samferdselsminister Liv Signe Larvarsete i Trondheim för att diskutera gemensamma insatser för järnvägstransporter. De båda ministrarna enades om att intensifiera arbetet för att utveckla förutsättningarna att bedriva effektiva och hållbara transporter på järnväg i Mittnorden. Jernbaneverket och Banverket ska fördjupa sitt samarbete och se över vilka initiativ som krävs för att skapa dessa förutsättningar i Mittnorden och i synnerhet mellan Trondheim och Östersund.

I det svenska Trafikverkets planförslag gällande infrastruktur mellan Sverige och Finland visar Banverkets rapport att det finns vinster att göra på ett fortsatt utvecklat samarbete mellan Sverige och Finland inom infrastrukturområdet. Transportsektorn kan i hög grad bidra till regionens utveckling och samtidigt förstärka det transeuropeiska transportnätet. En annan fråga som är högt prioriterad är hur man kan lösa transporter av järnmalm från den planerade nya, storskaliga gruvbrytningen i Pajala-Kolariområdet som beräknas komma igång inom ett par år.

Utskottets beredning av förslaget visar att flera av de aktörer som verkar för satsningar i Mittnordenområdet har dålig kunskap om varandras aktiviteter. Därför menar utskottet att det finns behov för en kartläggning av utredningar och projekt som finns för infrastruktursatsningar i denna del av Norden för att finna eventuella samarbetsområden. Vidare anser utskottet att förslaget bör samordnas med den rekommendation om en handlingsplan för miljövänlig transportpolitik som utskottet lagt fram.

4. Konklusion

Näringsutskottet föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att initiera en kartläggning av initiativ och projekt som finns för infrastruktursatsningar i Mittnorden för att finna eventuella samsamarbetsområden

Mariehamn den 30 september 2009

<i>Lisbeth Grönfeldt Bergman (m), formand</i>	<i>Bjarne Kallis (kd) Thore A. Nistad (FrP), Lauri Oinonen (cent) Lyly Rajala (saml)nästformand Janne Seurujärvi (cent) Stefan Tornberg (c) Lars Wegendal (s)</i>
<i>Ole Vagn Christensen (S) Sigrun Eng (A) Billy Gustafsson (s) Illugi Gunnarsson (Sj.) May Elisabeth Hansen (SV), Edmund Joensen (sb)</i>	

Nordiska rådet

A 1458/näring

Behandlas i:
Näringsutskottet

Bilaga/or:
- Medlemsförslag

J.nr. 09-00052-7

Medlemsförslag om en aktiv trafikinfrastruktur i Mittnorden

Mittnordenkorridoren är en kontaktled ända från Ryssland genom Finland (Jyväskylä, Keuruu/Haapamäki, Vasa) över Kvarken och Bottniska viken (Björneborg) genom Sverige (Umeå, Sundsvall) till Trondheim vid norska Atlantkusten. Mittnordenkommittén anser att finska riksväg 18 mellan Multia och Myllymäki borde prioriteras starkt under nästa planeringsperiod så att korridorens riksvägsnät ska fungera. I Finland är dessutom riksväg 23 en viktig tvärlid på rutten Joensuu – Haapamäki – Björneborg som ytterligare borde förbättras.

Avsikten med samarbetet inom Mittnordenkommittén är att främja hållbar utveckling och tillväxt i Mittnorden utgående från en gemensam vilja till regional utveckling. I det gränsöverskridande samarbetet betonas bland annat förbättring av öst-västliga trafikförbindelser på den så kallade Mittnordiska utvecklingskorridoren. Trots insatser är riksväg 18 fortfarande den svagaste länken i Mittnordenkorridoren.

Riksväg 18 är en viktig trafikled i väst-östlig riktning som sammanbinder tre landskap samt Vasa, Seinäjoki och Jyväskylä stadsregioner. Den här centrala leden som går tvärs genom Finland behöver dock förbättras för att den ska uppnå riksvägsstandard. Landskapen, näringslivet och privata medborgare i regionen har redan i flera år haft som mål att skapa en trafikled som bättre än hittills skulle bidra till nationell gemenskap och erbjuda internationella möjligheter. Det finns många växande företag och företagskluster på riksvägens influensområde.

Studier har visat att trafikmängden på riksväg 18 skulle öka med över 20 procent om hela vägen höll riksvägsstandard. Detta skulle effektivisera transporter och minska miljöpåverkan. Nu använder förarna omvägar vilket leder till betydande tidsförluster och andra extra transportkostnader. Om den planerade riksvägsdelen byggdes skulle avståndet från Vasa och Seinäjoki till Jyväskylä förkortas med nästan 10 kilometer.

En direkt förbindelse till S:t Petersburg och Atlanten erbjuder många möjligheter för regionens turism och övriga näringar. Detta skapar i sin tur förutsättningar för framgång i dessa landskap inom ramen för såväl en nationell som en allt mer global verksamhetsmiljö. Inverkan från S:t Petersburgs växande ekonomiska region sträcker sig ända till västra Finland och hela Mittnorden.

Mittnordenkommittén anser att en förbättrad vägförbindelse skulle ha en positiv effekt på utvecklingen av befintliga företag och på uppkomsten av ny företagsverksamhet i regionen, och detta skapar förutsättningar för framgång i hela Mittnorden.

Uppföljningsgruppen för riksväg 18 är beredd att aktivt främja skapandet av en landsvägsförbindelse i Finland tillsammans med alla instanser som är intresserade av saken.

Det finns en järnväg genom Finland från Parikkala till Huutokoski och från Niirala vid ryska gränsen via Joensuu till Huutokoski, varifrån banan fortsätter via Pieksämäki och Jyväskylä till Haapamäki. Från Haapamäki går det järnväg via Seinäjoki till Vasa och därifrån finns sjöförbindelse till Sverige. Tågtrafiken borde återinföras på hela den andra banan från Haapamäki via Parkano till Björneborg, varifrån det också finns sjöförbindelse vidare till Sverige. (Webbplatser: www.mittnorden.net och www.promidnord.net). Banan borde bli en tvärgående huvudbana i Finland för tung industriell tågtrafik och servicetrafik.

Mittnordenförbindelserna borde planeras och genomföras som både landsvägs- och järnvägsrutter i varje land. Detta skulle aktivera näringslivet, utbildningen, kulturen och turismen inom Mittnorden i alla länder.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Lauri Oinonen att

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska ländernas regeringar

att en aktiv trafikinfrastruktur planeras och byggs i Mittnorden, där sjöförbindelserna mellan Finland och Sverige är av väsentlig betydelse med tanke på helheten

Helsingfors, den 30 januari 2009

Lauri Oinonen (cent.)

Nordiska rådet

A 1458/näring

Behandlas i:
Näringsutskottet

Bilaga/or:
- Medlemsförslag

J.nr. 09-00052-7